

Medicinski fakultet / FIZIOTERAPIJA / BOL - FIZIOTERAPIJSKI KONTEKST

Naziv predmeta:	BOL - FIZIOTERAPIJSKI KONTEKST			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
14015	Obavezan	2	6	3+2+0
Studijski programi za koje se organizuje	FIZIOTERAPIJA			
Uslovljenost drugim predmetima	Nema uslova za prijavljivanje i slušanje predmeta.			
Ciljevi izučavanja predmeta	Upoznavanje s bolom, ne samo kao simptomom već i znakom bolesti i povreda, o mehanizmima njegovog nastanka, o procjeni i mjerenju, o terapiji s fokusom na fizikalne modalitete, o pojedinim bolnim stanjima i sindromima.			
Ishodi učenja	Očekuje se da će nakon položenog ispita student steći fundamentalno znanje o bolu s kojim se svakodnevno sreću skoro kod svog bolesnika, da će naučiti mjerenje i procjenu bola i da će moći u svome domenu da primjenjuje fizioterapijske tehnike za ublažavanje i suzbijanje bola.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Dr sc. Bojan Kraljević, saradnik u nastavi			
Metod nastave i savladanja gradiva	Predavanja i seminari. Izrada seminarskih radova. Rad u biblioteci. Rad za kompjuterom. Učenje za kolokvijume i završni ispit.			
Plan i program rada				
Pripremne nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Bazični koncepti: definicija, taksonomija, akutni i hronični bol, dimenzije doživljaja bola, teorije bola			
I nedjelja, vježbe				
II nedjelja, pred.	Neurobiologija bola: mehanizmi formiranja osjećaja bola, medijatori bola, ascendenti nociceptivni putevi, descendenti modulacioni putevi, endogeni opiodi			
II nedjelja, vježbe				
III nedjelja, pred.	Neurobiologija bola: periferna senzitivizacija, centralna senzitivizacija, hiperalgezija i alodinija, referisani bol, simpatički nervni sistem i bol, mišićni spazam i bol			
III nedjelja, vježbe				
IV nedjelja, pred.	Psihičke implikacije hroničnog bola, biopsihosocijalni modeli hroničnog bola			
IV nedjelja, vježbe				
V nedjelja, pred.	Kategorije bola: muskuloskeletni, visceralni			
V nedjelja, vježbe				
VI nedjelja, pred.	Kategorije bola: periferni neuropatski, centralni neuropatski			
VI nedjelja, vježbe				
VII nedjelja, pred.	Mjerenje i procjena bola: vizuelna analogna skala, numerička rejting skala, verbalna rejting skala, semantičke diferencijalne skale (duga forma McGill upitnika, kratka forma McGill upitnika, modifikovana i proširena kratka forma McGill upitnika), mjerenje bola kod djece (neonatalna skala, skala lica i Oucherova skala), mjerenje kancerskog bola			
VII nedjelja, vježbe				
VIII nedjelja, pred.	Medikamentna terapija bola, hiruška terapija bola			
VIII nedjelja, vježbe				
IX nedjelja, pred.	Fizikalna terapija bola, placebo analgezija			
IX nedjelja, vježbe				
X nedjelja, pred.	Bolni sindromi: miofascijalni bolni sindrom, fibromijalgija, kompleksni regionalni bolni sindromi I i II			
X nedjelja, vježbe				
XI nedjelja, pred.	Postherpetična neuralgija, neuralgija trigeminusa, bolne dijabetične neuropatije, fantomski bol, glavobolja			
XI nedjelja, vježbe				
XII nedjelja, pred.	Bol u artritisa: reumatoidnom artritisu, prorijskom artritisu, ankilozirajućem spondilitisu,			

	reaktivnom artritisu i drugim spondiloartritisima, sistemskim bolestima vezivnog tkiva					
XII nedjelja, vježbe						
XIII nedjelja, pred.	Bol u osteoartrozama, kancerski bol					
XIII nedjelja, vježbe						
XIV nedjelja, pred.	Regionalni bol: bol u donjem dijelu leđa, u vratu, u ramenu, laktu, ručju i šaci, u kuku, kolenu, skočnom zglobu i stopalu					
XIV nedjelja, vježbe						
XV nedjelja, pred.	Priprema za ispit.					
XV nedjelja, vježbe						
Opterećenje studenta	Nedjeljno 6 kredita x 40/30 = 8 sati Struktura: 3 sata predavanja 2 sata vježbi 3 sata i 0 minuta individualnog rada studenta (priprema za laboratorijske vježbe, za kolokvijume, izrada domaćih zadataka) uključujući i konsultacije					
Nedjeljno			U toku semestra			
6 kredita x 40/30=8 sati i 0 minuta 3 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 2 vježbi 3 sat(a) i 0 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije			Nastava i završni ispit: 8 sati i 0 minuta x 16 =128 sati i 0 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 8 sati i 0 minuta x 2 =16 sati i 0 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 6 x 30=180 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 36 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 128 sati i 0 minuta (nastava), 16 sati i 0 minuta (priprema), 36 sati i 0 minuta (dopunski rad)			
Obaveze studenta u toku nastave			Studenti su obavezni da pohađaju nastavu i seminare, da se pripremaju za seminare, da rade i predaju seminarske radove i da aktivno učestvuju u seminarskoj nastavi			
Konsultacije			3 sata i 0 minuta individualnog rada studenta uključujući i konsultacije			
Literatura			Mihajlović V. Bol: fizioterapijski pristup, Podgorica: Unireks 2015; McMahon SB, Koltzentburg M (eds): Wall and Melzack's Textbook of Pain, Elsevier Churchill Livingstone 2006; Wittnik H, Michael TH. Chronic Pain Management for Physical Therapists. Boston: Butterworth-Heinemann 2002.			
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje			– pohađanje i praćenje predavanja i vježbi ocjenjuje se maksimalno sa 5 poena; – 2 seminarska rada se ocjenjuje ukupno sa 5 poena (svaki rad sa 2,5 poena); – 2 kolokvijuma se ocjenjuju sa ukupno 40 bodova (svaki kolokvijum sa 20 poena); – završni ispit se ocjenjuje sa 50 poena; – prelazna ocjena se dobija ako se kumulativno sakupi najmanje 50 poena.			
Posebne naznake za predmet			nema			
Napomena			nema			
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena